

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Pisc. SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmintetlen levelek csak ismert kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 frt — k
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábszoros egyszeri beiktatásért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábszorosért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Kedd, május 6.

89. szám.

A harmadik egyetem ügye.

(—) A képviselőház folyó hó 3-án tartott ülésében a harmadik egyetem ügyében történtek felszólalások és pedig oly alakban, mintha a hanyagság vádját a közoktatási bizottságot terhelné, és mintha léteznék valamely előző határozata a háznak, mely megrendelné, hogy ezen ügy a jelen ülészak alatt okvetlenül elintézendő volna, s így semmiképen sem lehetne azt a jövő ülészakra halasztani.

No hát, hogy itt sem a kormányt, sem pedig a ház közoktatási bizottságát semmi mulasztás nem terhelheti, annak megvilágításául a tisztelt ellenzéknek emlékeztetése idézzük az előzőket csak egy általános körvonalakban.

Az 1882-ik év november havában Kassa város kérelmezte a képviselőháztól, hogy a harmadik egyetem ott helyeztessék el. A képviselőház aztán ezen kérelmet kiadta a közoktatási miniszternek, hogy azt a ház közoktatási bizottságában is tegye tanácskozási tárgyává, s majd annak idején az eredményről a háznak jelentést tegyen.

Nem történt ez ügyben sem több sem kevesebb akkor. Nem utasított záros határidő alatti felelet adásra a bizottság, annyival kevésbé lett kimondva az, hogy mikor lesz tárgyalandó ezen ügy.

A bizottság tárgyalás alá is vette ezen ügyet, s arra előadót választván, azt megbizta az anyag összeállításával és javaslattevéllel.

Ez is megtörtént. A javaslat beadatott s annak megvitatására egy szakértői enquet tartatott, s ennek eredményül indítványoztatott, hogy mondassék ki a harmadik egyetem szükségessége. Ez tehát ki is mondatott. Azonban nem kell azt hinni, hogy ez a roppant anyagot felölő tárgyalás oly hamar megtörténhetett; mert hiszen a mellett, hogy ezen bizottságnak

számtalan fontos ügyeket is kellett elintézni, csak az anyag halmaz dolog feldolgozására; a tanácskozások eredményének kinyomatása és szétosztására igen sok időre volt szüksége, hogy hogy azal csak ez évi márczius hóra lehetett készen.

Mi helyeseljük, hogy a bizottság most már ezen ügyet nem viszi a ház elé. Mert hiszen az ülések vége felé, a választási mozgalmak izgalmai között egy ilyen nagyfontosságú ügyet tárgyalni s azt minden áron keresztül kergetni nem lehetne a cél veszélyeztetése nélkül. Sőt azt hisszük, hogy ezt végképen lebonyolítani egyáltalában nem volna most már lehetséges, s annak függőben maradása ismét csak az ügyet hátráltatná már a jövő ülészak alatt is, mert annak újra kellene tanulmányozni az egészét.

Az ellenzék az újonnan építendő országház javaslatának tárgyalásánál azt mondta, hogy a kormány minden áron keresztül kergeti a javaslatot anélkül, hogy időt engedne a tervek, és költségvetés tanulmányozására. És most akarja keresztül kergetni egy olyan javaslatot, melyben nem arról van szó, hogy felépítsünk egy házat s azután évenként csak a tatarozásra legyen gondunk hanem arról, hogy felállítsunk egy roppant költségbe kerülő, s évenként az államra nagy terhet róvó, komplikált szerkezetű, tudományos intézetet.

Hát ez bizony az ellenzéknek kellett volna most a kortes nótájába egy versnek, s hogy meg nem kapta ezt a verset, most rettenetesen mérgeződik. Szeretett volna bele kötölközni a tervezetbe, szeretett volna a kormány pázárására rá mutatni. Hanem ezáltal nincs alkalma rá. No majd jó lesz az is egy frázisnak, hogy a kormány az oka a miért késik az egyetem ügye, hogy szándékosan huzza, hogy azt a vármegyét a melyik folyamodott érte bosszanthassa.

Már hiszen ahogy tetszik. Hanem

azért mi még sem vagyunk hajlandók csak úgy Hübele Balázs módjára neki ugrani annak a kérdésnek, melynek helyes megoldása még rendes, higgadt körülmények között is, és nemcsak nálunk, de bármely államban is, több évet vett igénybe mindig.

Mária Anna királyné V. Ferdinánd özvegye.

Már tegnapi táviratunk tudatta, hogy Mária Anna császárné és királyné vasárnap délután 5 óra 10 perczkor meghalt. Az udvari gyász a temetés napjától kezdve három hónapra át fog tartani és pedig az első hónapban lesz a legmélyebb, a másodikban a mély, s a harmadikban a félgász.

Mária Anna Karolina Pia királyné I. Viktor Emánuel szardíniai király harmadik leánya, 1803. szeptember 19-én született. V. Ferdinánddal, 1831. február 12-én kelt egybe prokuráció útján s tizenöt nappal később személyesen. Hazasságuk gyermektelen maradt. — Csehország királynéjává 1856. szeptember 12-dikén koronázták meg, de a magyar királyné koronáját nem viselte. Férjét Ferdinándot ugyanis még 1830-ban atyjának I. Ferenc királynak életében s uralkodása alatt koronázták meg Szent István koronájával. V-dik Ferdinándot tudvalevőleg 1848-ik december 2-án lemondatták a trónról. Azóta mindketten Prágában a cseh királyok régi lakában éltek egész fejedelmi udvartartással, de a legteljesebb visszavonultságban. V. Ferdinándnak s vele nejeének tényleg 1848-ban történt lemondását Magyarországon csak 1867-ben törvényesítették. Mária Anna királynéknak 1875. június 29-ikén lett özvegygyé. A prágaiak különös kegyelettel viseltettek mindig a falaik közt lakó özvegy királyné iránt, mivel most a sirba száll az utolsó koronázott cseh királyné.

A királyné betegségeiről ezeket írják: A királyné szerden éjjel betegedett meg. Mikor éjfélkor fölébredt, heves faldalmatt érzett. Előhívatta Fischer házisebészt, ki oldalsérvet constatált, s ezt azonnal helyreállította. A királynének ágyban kellett volna maradnia, de ő ismételve fölkel, föl-alá járkált s ez által baját annyira elmérgesítette, hogy nem lehetett segíteni. Halla, Fhmig,

Gussenbauer tanárok előhivatván, kimondták az operatív szükségét. A királyné hosszas halogatás után beleegyezett, s az operatív esütörtök este nyolcz óraker megtörtént. — Utána a királyné meglehetősen jól érezte magát egész addig, míg tüdőgyuladást nem kapott. Ez halálát okozta.

A debr. közuti vasut.

Említettük már, hogy a debr. közuti vasut közigazgatási bejárása tegnap megtörtént. Abban a helyzetben vagyunk, hogy e fontos ügyben a szakszéri kéz által szerkesztett hivatalos jegyzőkönyvet egész terjedelmében közölhetjük. Olvasóink érdeklődése e nagy horderejű intézmény iránt annyira fel van csigázva, hogy mi számunknak e terjedelmes munkát bizonynyal kiváló érdeket kölcsönöz.

A jkv. így hangzik:

Jegyzőkönyv. Felvettett Debreczenben az 1884-ik évi május hó 5-ik napján. Jelen voltak: Debreczen város közigazgatási bizottsága részéről Ármós Bálint közigazgatási bizottsági tag mint a bizottság vezetője, Steinfeld Antal közigazgatási bizottsági tag, Presinszky Pál kir. mérnök. Debreczen sz. kir. város közönsége részéről Boczó Sámuel tiszteletbeli főjegyző, Balogh Mihály városi főmérnök, a közuti vaspálya vállalat részéről Leberman József porosz kir. bizományi tanácsos.

Tárgy: Debreczen sz. kir. város belső területén a m. kir. államvasutak pályaudvarából kiinduló, a kisvárad utozán, a főpiacson, pétéria utozán át a nagyerdői mulató helyig, egyrésze a czepléd utcába a színházig, másrésze az István gőzmalom társulat telepére való kiágazással vezetendő közuti vaspályának a nagyméltóságú közm. és közl. m. kir. miniszter ur ö nagyméltóságának a mult 1883-ik évi szept. hó 19-én 29,197-ik sz. a kelt intézménye folytán Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának ugyancsak az 1883-ik évi okt. hó 5-ik napján tartott üléséből 360,367/1883. sz. a elrendelt közigazgatási bejárása, az építési és üzleti feltételekre vonatkozó adatok beszerzése.

A bizottsági eljárás tárgyát azon építkezési intézkedések megállapítása képezi, melyek az érintett közuti vaspálya létesítése által a közm. és közl. m. kir. miniszter ur

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Rózsaszínű rozsda.

Irta: Mikszáth Kálmán.

Felolvastattott az orsz. kiadódó-egyesületnek Budapesten april 27-iki matinéján.

(Folytatás.)

Hanem hiszen nem is kellett egyéb, csak hogy vért lássanak a király kertjének virágai. Mintha a levegőből potyogtak volna egyszerre, palóc palócra gurulva, boglya tamadt belőlük minden pandur testen. Az alispánra huszan is ráugrottak. Egy pillanat alatt lefegyverezték, legyűrték valamennyit s vitték be őket a közeli pinézékbe elcsukni.

Ez a váratlan diadal egészen elrontotta a megindult mozgalmat. „Hiszen mindent megkaptunk, amit óhajtottunk. Az alispán el van fogva, nem kell lerombolni a megyeházat. (Most már legalább a söt is meggazdálkodik Bori Gábor uram, amivel be kellett volna vetni fundusát.) Most már akár haza is mehetünk! Nem lesz se éhség, se cholera többé!

A ravaszabb palócok, csillapodván mérnök, hazaszéledtek, a többiekre bizván, üssék agyon Bükkyt.

Voltak, kik legott törvényszéket akartak tenni.

— Én a halál ellen szavazok — hajtottá Pekry Barnabás Szelényből, — hanem vigye ki a tekintetes urat egy debütatio Amerikába s ott el kell adni rabszolgának. Még csinos izmos ember, jól megfizetnek érte.

A legtöbbben azonnal akartak végezni vele, mert ki tudja, mi történik, a vármegye hatalmas, hátha kiszabadítja?

— Az nem lehet — ellentété Kaporok, az én pinézémre rá nem akad idegen

élő ember, de ha ráakad is, kulcsa a „meny-
nyei szent virágnál“ van (így nevezték Bori
Mihályt).

A nagy tusakodást eldöntötte végre a szép Judit, látván az alispán életét veszedelemben, a leglármasabbakat is elhallgattatta azzal: várjanak holnapig, míg Mihály a szent öregtel kér tanácsot. Nem volna illendő nélküle cselekedni.

Napszálltakor szétoszlott a tömeg a litkei erdőből; ki haza ment végképen, ki pedig csak titkon húzódott meg valahol, hogy bevárja a holnapi eseményeket.

Czudar, förgöteges éjszaka következett. Még a hold se világított.

Hiába is világított volna ma, az alispán ur ugy sem élvezheti vala ábrándos sugarait. Ott feküdt a pinézében a pusztá földön s fejét egy hordó dongájához támasztva, elmélkedék, vajjon van-e ennek az esetnek mása a történelemben?

Nincs! Királyokon, hercegeken megsertt már, hogy fogságban kiöltötek, haltak, de egy vicepánnal talán a világ kezdete óta se történt még ilyen dolog.

No ezt megiratom a főjegyzővel, ha hazaérek és betesszük örök emlékeztül a levéltárba.

De hátha nem érek haza? Hm! Hátha agyonütnek ezek a gazemberek?

Ugy éjfél táján elkezdett dideregni, fogai vaczogtak. Majd a szive szorult össze s ajka imádságot rebegett. Ó, aki annyi folyamodást dob el kedvezőtlen válaszzal naponkint, most maga is folyamodást intézett az istenhez, mentse ki ebből a bajból.

Hogy még egy alispánnak is folyamodni kell! A saját szájával! Borzasztó!

S im' alig végezé, megcsikordul künn a zár. Megremeg; egész teste lüdbörzik. Tán veszteni viszik?

— Alispán ur! — sottogja egy hang
lágyan, kellemesen. Jöjjön, szabaduljon meg!

— Ki az? Ki van ott? riadt fel gyanakodón.

— Pszt . . . lassan! Mindenütt hallgatózgatnak. Egy leány van itt, aki ki akarja menteni. Erre, erre!

Az alispán csak nagy nehezen botorkált ki s tele tüdővel szívta magába a fris éji levegőt.

— Meg akarják ölni . . . siessen innen! A rab ránézett az előtte álló alakra, de a sötétben csak körvonalait láthatta. Sugar növőse volt s fiatalnak, szépnek kellett lennie. Lihegett szegényke s aggodalmasan nézett szét az éjbe. Egy nagy kendő volt fején, azt összébb vonta a vállá körül fázékonyan. A szoknyája, ha mozdult, csicsogott a csataktól. A megázott füvek között mind beletörültek a könnyeiket . . .

— Köszönöm lelkem, amit értem tett. Hogy jutott ugyan a kulcshoz?

— Ne törődjék azzal. Két kulcsa van ennek a pinézének, de az egyikről senki sem tud, csak én.

S hogy ezután se tudjon senki kihuzta a zárból s eldobta meszsze a hegyszakadékba.

— Mondja meg, ki maga — sürgető az alispán hálataljesen — tudjam a nevet legalább, hátha megszolgálhatnám valamikor.

— Nem lehet — hadarta a leány — és mégis, mégis, lehetne egyszer egy kéresem . . . nagy kéresem.

— Esküszöm, teljesítem, akármí. De nevet tudnom kell, ha megakarom meg — azonban . . .

Megrázta fejét daczosan, haja kibomlott a kendő alól s mint egytejút csillámó féhéren futott le a derekán.

— Oh nem mondhatom meg — azonban . . .

Egyet lépett s hirtelen elhatározással szölt:

— Hajoljon le hozzám!

— Mit akar?

— Lejebb, . . . no még lejjebb!

Féltreaszította a kendőt válláról s gyorsan kikapcsolá a mellénykéje két felső gomáját: látni lehetett a sötétben is gömbölyű nyakának hattyufehérségét.

— Harapja meg nyakamat — mondá a fejét elfordítva?

— Én? hőkent meg Bükky István uram. — A nyakát harapjam meg? Mire lenne az jó magának?

— Elég ha én tudom, harapja meg siessen!

Hát mit tehetett volna mást, minthogy kivicsoritotta a fogát, s hozzá értette a nyakához. Olyan sima volt az, olyan édes volt az, hogy szava sincs annak!

— Jobban . . . ejh hát jobban — sürgeté a leány türelmetlenül.

— Elek, nem-e fáj majd? Soha — de jóízű!

— Ugyan ne izéljen. Még erősebben egy kicsit! Elég; elég! — szisszent föl. Most már csak menjen ezen az uton balra! Most már rám fog ismerni a fogai helyéről, ha oda megyek. Isten áldja meg!

S ő maga is futásnak eredt a falu felé, ott hagyván tűnődve az alispánt, hogy milyen ördögösen leleményes leány ez, és milyen jóízű nyaka van. . .

Utána nézett, míg csak láthatta, mintha egy szétfeszülő álom lenne. . . Majd megindult ő is keresztül kasul a földeken torony irányában, a város felé.

Nem tért be sehova, nem csapott zajt, nem szólt senkinek. Hadd legyen az is csak álom, ami az alispánnal történt. S reggel, mikor a többiek keltek a megyeházánál, már

által a közúti vasutnak engedélyezésére nézve 1869-ik évi április 5-én kibocsátott rendelete értelmében a közönséges járművek közlekedésének akadálytalan tartatására, a csapadék vizek teljes elvezetése, a köz és magán erdők megóvása szempontjából eszközölködők lesznek.

A tárgyalás elnök által megnyitván, mindenekelőtt a vállalat által a nagym. közm. és közl. m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltóságához már beterjesztett és a 29197/1883-ik sz. a kiadott rendelkezés mellékelve, közgazdasági bizottsághoz juttatott részletes tervrajz azon felhívással mutatott be a bizottság tagjainak, hogy először is az iránt nyilatkoznai sziveskedjenek, vajlon az építési szándékot közúti vaspályának a tervezési szerinti vezetése és építése ellen elvileg volna-e ellentétesség?

A bizottság által, tekintetbe véve, hogy azon utca, a melyeken a kérdésben levő közúti vaspálya építendő, az államvasutak szándékoltat, kellő szélességgel bír, — a közúti vaspályának a tervezett módon való vezetése és építése ellen észrevétel nem emeltek.

Kisajátítás nincs, a mennyiben a szükséges terület használatát Debreczen sz. kir. városa szerződészerűleg biztosította s idegen terület nem érintetik.

Mindenekelőtt megjegyeztetik, hogy ezen jegyzőkönyvben előforduló jobb és bal kifejezéseknél a pályának az államvasutak pályaudvarából kiinduló és a nagyerdői fűrdőház, illetve a czepléd-utca levő színház valamint az István-gözmalom felé vezető irányát véteik alapul. A fő vonal az államvasutak pályaudvarától indul ki. A 1/6 szelvények között a kisvárad-utcai közúti vonal résznek megállapítása, az államvasutak igazgatóságának tartatik fenn, a mely iránti megállapodás eredményének mielőbbi bemutatására vállalkozó felhívott.

Az 1/6 szelvények között a kisvárad-utcai közúti vonal baloldalán, a 1/13-ik szelvények között a nagyvárad-utcai és főpiaci burkolaton kívül baloldalán és a 1/14-ik szelvények között a kérdéses burkolat át vágya a 15-ik szelvényig az egyháztéren keresztül menve, a 15 szelvénytől egészen a nagyerdői fűrdőházig a kiépített utak mellett jobb oldalon vezetetik.

A közúti pályának a kisvárad-utcai burkolatra való vezetése kérdését illetőleg kinyilatkoztatják, hogy ez ellen, tekintve hogy a burkolat 9,68 m. szélességű, tehát az irányadóul szolgáló rendelkezés meghatározott 5 öl, vagyis 9,48 mtr. szélességet megüti és tekintve, hogy Debreczen sz. kir. város közönségének képviselői azt nyilatkozták, miszerint a városi tanács a burkolat egy részének elfoglalására nézve, már beleegyezését adta, nehézség nem emeltek. Megjegyeztetik azonban, hogy az alább említendő követelményeknek megfelelő burkolat átalakítását, a közúti vaspálya vállalat saját költségén eszközölködjék és a burkolat a pályaközéptől számított 150 mtr. szélességben mindkét oldalon a közúti vaspálya vállalat által tartatik jó karban. A fűrdőház melletti megvédésére, a fedelekről lefolyó vizek elvezetésére esetleg készülhet csatornák számára elégséges szabad helyek hagyására elégséges terület hagyására gondoskodni kell.

A 13/14-ik szelvényeknél a fő vonal által eszközölködjék burkolat átszelést, valamint a czepléd-utca és a gözmalom telepe felé menő mellék vonalak által okozandó burkolat, illetve kavicsos utat átvájtást illetőleg észrevétel hasonlóan nem forog fenn. A burkolat illetve kavicsos utat rész fenntartására

nézve az 1—6-ik szelvényeknél kiemelték szintén érvényesül birnak.

A 16/17-ik szelvényeknél jobboldalon érintett burkolat részét Debreczen sz. kir. város képviselői által kifejezett kívánsághoz képest, a vasúti vaspálya vállalat oly módon leendő kötelese áthelyezni, hogy a jelenlegi egész burkolat szélesség, a közönséges járművek használatán tartassék fenn.

A 17/18-ik szelvények között az utca egy részén az ut csak 9, 20 mtr. szélességű lévén, az ut szélére ültetett fák beljebb ültetendők lesznek.

A nagyerdői fűrdőháznál a tervrajzban levő két vonal egyike ellen sincs a bizottságnak észrevétele. Annak megállapítása iránt azonban hogy a két vonal közül melyik építessék ki, vállalkozó a várossal egyetértő eljárásra utasított. A czepléd-utcai mellék ágának az utcában eső része a burkolat bal oldala mellé lesz elhelyezendő, a gözmalmi kiágazás a Péterfia utca felől nyugotra kiágazó ut baloldalán bevezetetik és a telepre való befordulásnál ezen utat keresztül vágya. Észrevétel sem ezen, sem az előbbi vonal ellen nem tétettek.

A felépítendő előállítására nézve a vállalat által benyújtott tervezet szolgálat alapul, a melyre vonatkozólag vállalkozó előszóval előadja, miszerint a Debreczen sz. kir. várossal megkötött szerződés 1-ső pontjában levő azon jogát, mely szerint a pálya üzletéhez gőz vagy másnemű gépet is használhat, mi helyt arra nézve az érintett hatóságoktól engedélyt nyer, érvényesíteni akarja, és annál fogva a felépítendő új szándékokat előlíttani, hogy a gőz s másnemű gépek használatára nézve e tekintetben nehézség ne forogjon fenn.

A bizottság vállalkozónak ezen kijelentése folytán a bemutatott szerkezet alkalmazását nem kifogásolván, őt oda utasítja, hogy egy közönséges járművek teljesen akadálytalan közlekedése valamint a csapadék vizek elvezetése minden ponton szem előtt leendő tartandó.

Az építési feltételek a következőkben állapítottak meg:

1. Az utak jelenlegi szín magassága mindenütt változatlanul hagyandó.
2. A vágánytáv, miután a vasúti teher szállító kocsik is szándékoltnak a közúti vaspályán beszállíttatni, a szabványos vasutakéval egyenlő leendő.
3. A pályák görbületeinek legkisebb sugara 60 méterben állapítottak meg.
4. A pálya építéséhez folyó méterenként legalább 13 kilogrammos sinek lesznek alkalmazandók, a melyek tekintettel a terhelés vasúti kocsik tengely súlyára, oly sürűen rakott talpfákra lesznek felteendő, hogy négyesgőz cementíterenkénti igénybe vétele vasanyagot feltételezve 900, acél anyagot feltételezve 1000 kilogrammot meg ne haladjon.
5. A kereszt talpfák alá kavics használandó, és ennek talpa alsó lapjától számítva 15 centiméter vastagsággal kell birnia.
6. A sinek melléke köburkolattal oly módon leendő felkövezendő, hogy a közúti vaspálya kocsik kerekei koszorúinak elégséges szabad tér hagyására, a közönséges járműveknek a pálya bármelyik pontjának keresztül vagy hosszában való használása legkevésbé se gátolassék.
7. A városi kiépített utakról lefolyó vizeknek a közúti vaspályán keresztül vagy vele párhuzamos vezetése esetleg új csatorna beömlők elő állítása a vállalat által eszközölködjék. A pálya alá eső csatorna beömlők Deb-

reczen szab. kir. város tanácsa által köveztelt módon a vállalat által lesznek áthelyezendők.

8. Kitérők kiöntésére a 1/14 és 1/25 szelvények közötti vonal rész jelöltetik ki oly módon, hogy az előbbi helyen a jó piaci burkolat jobb oldalán készíttendő 500—600 mtr. hosszú második vágány, az utóbbi helyen pedig 200—300 mtr. hosszú párhuzamos vágány leendő állítandó. Az előbbi burkolatot egy sor keresztül vágatja, az utóbbi azonban a kiépített utat érintenie nem szabad.

A közúti vaspálya üzletére nézve megállapítottak:

9. A közúti vaspálya egy személyek, valamint áruk szállítására használható. A teher szállító kocsik, a melyek a fel és behordási költségek megkímélése végett rendezési kocsik is lehetnek, a napnak csak bizonyos óráiban kétszer, Debreczen város tanácsával egyetértőleg megállapítandó időben közlekedhessenek.

10. Az éjjel közlekedő kocsiknak, úgy előre mint hátra felé szines üvegű világító lámpával kell látva lenniük.

11. A nagy erdőbe vezető ut éjjel azon időben, a midőn a közúti vaspálya kocsijai közlekednek, lámpával kivilágítva tartandó.

12. A közúti vaspálya járművei óránként legfeljebb 7 kilométer sebességgel és oly módon közlekedhetnek, hogy ha szükséges, bármely ponton azonnal megállíthatók legyenek.

13. A közúti vaspályát használó személyek be és kiszállására városi tanácsal egyetértőleg, arra nézve alkalmas helyek lesznek kijelölendők.

14. A személyszállító kocsiknak úgy kell szerkesztve lenniük, hogy elől senki be szállani ne tudjon, sőt a beszállást meg se kísérhesse.

15. A közúti vaspálya járműveit kísérő személyzetnek egyenruhával és kellő éles hangu sípval vagy kürttel kell látva lennie, a melylyel, mielőtt szükséges, erős hangú jelt adjon.

16. A közúti vaspálya szolgálatába csak oly egyének alkalmazandók, a kik a sípval vagy kürttel való jeladásba be vannak gyakorolva és éberségük kipróbáltatott.

17. A közúti vaspálya kocsijai dörzsfékekkel látandók el és a személyzet ezek kezelésére kitanítandó.

18. A járművek menetrende Debreczen város tanácsából előlegesen meghatározandó.

19. A felállítandó pálya felügyelet és járműveket kísérő személyzet részére a viszonyoknak megfelelő utasítás lesz kidolgozandó és kézbesítendő.

20. A közúti vaspálya vállalat köteles egy közeget megjelölni, a ki „forgalom tekintetében” a hatóság és a közönség irányában felelős leendő.

Egyéb észrevétel nem lévén a jegyzőkönyv befejeztetik és aláíratik.

Kelt mint fentebb

Balogh Mihály Armos Bálint
városi főmérnök mint jegyző közig. biz. tag mint elnök.

Napi hírek.

— Felhívás. Az iparos kör tagjai felkértek, hogy tagtársunknak Fodor István f. hó 7-én délután 3 órakor tartandó végzettségételen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— Térzene. A 39-ik gyalogezred jeles zenekara a térzenei rendezését már a héten

— Várnagy — szolt tompán. — Eresze őket szabadon. Ezennel rendezem!

A vendégek csodálkozva ugráltak fel helyeikről.

— Mi történt? Hogyan tehetted?

— Viz oltja a tüzet — mondá a hatalmas ur — ti talán nem értitek, de így kívánja ezt a közjó.

Az alispánú idegesen vágott közbe!

— Mit mutatott neked ez a személy? Mi volt az a nyakán?

Büky félig kelletlenül, félig mosolygva felelte:

— A „sigillum secretum.” A titkos megyei pecsét.

CORALIE.

— Elbeszélés. —

Irta: KLÓSZ ILONKA.

(Folyt.)

Néhány héttel később, a francia nagykövet meglegedetten ült dolgozószobájában. Végre beteljesült reménye, nem háborgatják már a hitelezők, de nem gondolja meg, hogy szerencsétlen leánya boldogságán vásárolta meg e nyugalmat.

Az egész világ irigyelte a szép Coralie boldogságát.

Kelengyvirág, a legpompásabbak egyike volt, hát még a mennyasszonyi iltözéke, az arafátyol, meg a völgy-nyétől kapott, több százezeret érő gyémántékszer.

Ezek mind olyan dolgok, melyekről mindenféle körökben érdemes csevegni. Isten ments a pletykától, finom körökben ez nem szokás. Csak egy kis „médiance” szoktak mondani. (mi különben csak azt jelenti.)

(Gonosz nyelvek ugyan sokfélék beszéltek, hogy nem szereti a gróft, csak nagy vagyonáért megy hozzá.)

megkezd. A térzene mindig csütörtökön délután lesz, és egyik héten a „Bika”, a másik héten a „Hungaria” előtt. Héten az első a „Bika” előtt rendeztetik. Minden második szombat esté pedig a takarodó zenével lesz.

— Mikedvelői előadás. A helybeli gazd. tanítványok hallgatónak, segélyegyletük és a zenei javára tartandó mikedvelői előadás, folyó hó 11-én (vasárnap) fog megtartatni. Kértek tehát mindazok, kik páholyok, támlásszek stb.-re előjegyeztek, helyeiket beváltani annyival is inkább sziveskedjenek, mivel ellenesben azok a kitűzött időn túl utolag elfognak adni. A helyek megváltása az előadás napján, a színházi pénztárnál reggeli 8 órától 12 óráig eszközölhető.

— „Hit, remény, szeretet” könyve, az élet kedvező és kedvezőtlen napjaira imádságok a magyar protestáns nép számára. E címet viseli Csiky Lajos debreczeni ev. ref. hittanárnak legközelebb Budapest, a Hornyánszky Aiktor féle könyvnyomdában az angol biblia terjesztő társulat költségén megjelent csinos kiállítású imádságos könyve, mely „a magyar protestáns közönség számára mindennapi jó barátul” keresetlen, egyszerű hangon s tiszta magyar szellemben írott 150 imádságot foglal magában. A munka, melyet a prot. egyházi lapok kiváló örömmel fogadtak és nagy elismeréssel tüntettek ki „Főtiszteletű és nagyságos Révész Bálint urnak a tisztántali református egyházkerület püspökének, az imádkozás lelkeivel megáldott lelkésznek, a hitből s szívbeli szívhöz szóló imádkozások” van ajánlva. Kapható Budapest, Könyg Róbert lelkésznél, váci u. 76. sz. Ára 80 kr. a két féle diszkidásé pedig 1 frt és 1 frt 60 kr. A megrendelés közvetítését — tudomásunk szerint — szerző is szívesen magára vállalja. A könyve családok és a családi életben előforduló nevezetesebb események irándók fel.

— Gyászjelentés. Idősb Fodor István, Fodor József és neje Vragássy Anna, Fodor Zsuzsika férj. Gebauer Károlyné, Fodor Julianna férj. Polgáry Danielné — melyen szomorodott szívvel jelentik szeretett fia, a jó testvér és sógor — néhai ifj. FODOR ISTVÁNNAK folyó hó 5-én, déli 12 órakor, élete 33-dik évében, 7 heti súlyos szenvedés után bekövetkezett csendes kimúlását. Kedves halottunk por részei folyó hó 7-ken délután 3 órakor, Nagy-Csapó-utcai 384-dik számú háztól, a ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a Czepléd-utcai sírkerben tétetnek örök nyugalomra. Végzettségétélre rokonainkat, ösmerőseinket s az elhunyt barátait bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1884. Május hó 5-ken. Aldás emlékre!

— Lovászter eredménye május 4-én: Díjat nyertek: legjobb mélylövessel Dr. Bruttmann 1 db. 2 firtos tallért, legtöbb körlövésessel Jóna a Samuel 1 drb. 1 firtos tallért.

— Kert megnyitás. Az „Európa” kávéház előtti népkert helyiség már szombatn meg fog nyitni az Oláh Józsi zenekarának közreműködése mellett. A szorgalmas bérlő pontos kiszolgálásról és mindenféle hátsó italokról gondoskodik.

— „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájába egy jó házból való s jó iskolai bizonyítvánnyal ellátott fiú, tanuló felvétetik. Értekezhetni eziránt a nyomdai művezetővel.

— Megrendítő öngyilkosság történt Kolozsvár közelében. A vegyes vonat egy

Aszküvő napján már csaknem mindenki tudta, hogy a követségi titkárt szerette, azt a szép magyar embert, kibe Bécs, egyik igen szép és a „societáshoz” tartozó fiatal hölgye, halálig szerelmes volt.

Várnagy Béla csakúgy van a tizenkilenczedik század Adonissza volt. Atyja vagyonszerelésére igen sokat tartó nemesember volt. Egyetlen fiát a diplomáciai pályára szánta és kitünő nevelésben részesítette. Fia nem is hiúsította meg reményét, mert már 28 éves korában követségi titkárr lett.

Ez lett végzet. Mert éppen a francia nagykövetségénél alkalmazták.

A nagykövet igen megszerette, általában a régi magyar ifjú kedvelt tagja lett Bécs elegans szalonjainak.

Itt találkozott Coralieval, a két ifjú szív hamar megértette s megszerette egymást. Oszzeillobb párt már képzelné sem lehet, egymás mellett állva, méltók lettek volna egy Rubens vagy Tizian ecsetjére. Lángelműk sem teremthették szebb, a szerelm glóriájától körülvevő szerelmes párt. Ilyen lehetett „Faust és Margit” vagy „Heloise és Abelard.”

A szerelm találékony, találtak módot az összejegyzésre. Boldogok voltak a gyakorlat elábrándoztak a jövő felett. Béla beszélt neki szép hazájáról, mit Coralie gyönyörrel hallgatott.

Annaira kedvelte a magyarokat, hogy magyarul is megtanult s ha szerét tehetette úgy beszélt magyarnal.

Estélyeken is feltűnést keltett szép magyar daláival. melyeket annyi érzéssel énekelt, s mi oly sok irigyt szerzett neki.

Nem sokáig tartottak a boldog pástor-órák, megzavarta azt Arenberg gróf. A nagy követ mitsem tudott e viszonyról, csak midőn Seefellner báró értesítette,

férfit gázolt el. magát a vonat szerencsétlen T születésű 19 éves Besztereczi Szegeden volt a bizonyítványok bizonyítványát kedő által április kossági szándék zonyitványok há nevezetesen: „M mert másképp senkim a világot vakat így ezafelő bolyan, neve T polgári isk. tan élet énnekem es mig élek; azért közt találtak ar rencsétlen ifjú. Hogy mi volt a indoka, erre néz hagyott hátra: mely így szól: küldötték a halál

— Furesa. Lapja egy ügy, melyben az az vád alá helyezett féle mozzanat nált cselekvénylyegcsönkítés — vált. A végzés pénzügyi igazg ügyvéd a kolozs sz. végzésével vizsgálatból s ből nyilvános, csak régebb évek 1881. és 1882. é dítési tételek for nyitja, hogy a csaknem termész bélyegjövédelmét a panaszoltnak csak saját szemé kar tekintélyének lene az ügyvédi telmében a vad

— Vérés. fővárosban egy ismert író s fő Kálmán az „Ara” közt. A párbajra dett hírlapi pole r a d y Antal se orsz. képviselő és miniszteri titkár, pig Komjáthy H képviselő volt pásnál, mely igen, mellén és k gy hogy a szígy viaskodást meg Antal sértetlen Lisznyay Tibam tak jelen.

— Savanyu laegerszegi kir. miniszterhez int v a n y u J ó z s i polezai járásban erdőben alvák elfogatott. Az caster-puska, egy arany órák és k 5-én a zalaegers adatott.

— Kert megnyitás. Az „Európa” kávéház előtti népkert helyiség már szombatn meg fog nyitni az Oláh Józsi zenekarának közreműködése mellett. A szorgalmas bérlő pontos kiszolgálásról és mindenféle hátsó italokról gondoskodik.

— Lovászter eredménye május 4-én: Díjat nyertek: legjobb mélylövessel Dr. Bruttmann 1 db. 2 firtos tallért, legtöbb körlövésessel Jóna a Samuel 1 drb. 1 firtos tallért.

— Kert megnyitás. Az „Európa” kávéház előtti népkert helyiség már szombatn meg fog nyitni az Oláh Józsi zenekarának közreműködése mellett. A szorgalmas bérlő pontos kiszolgálásról és mindenféle hátsó italokról gondoskodik.

— „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájába egy jó házból való s jó iskolai bizonyítvánnyal ellátott fiú, tanuló felvétetik. Értekezhetni eziránt a nyomdai művezetővel.

— Megrendítő öngyilkosság történt Kolozsvár közelében. A vegyes vonat egy

Aszküvő napján már csaknem mindenki tudta, hogy a követségi titkárt szerette, azt a szép magyar embert, kibe Bécs, egyik igen szép és a „societáshoz” tartozó fiatal hölgye, halálig szerelmes volt.

Várnagy Béla csakúgy van a tizenkilenczedik század Adonissza volt. Atyja vagyonszerelésére igen sokat tartó nemesember volt. Egyetlen fiát a diplomáciai pályára szánta és kitünő nevelésben részesítette. Fia nem is hiúsította meg reményét, mert már 28 éves korában követségi titkárr lett.

Ez lett végzet. Mert éppen a francia nagykövetségénél alkalmazták.

A nagykövet igen megszerette, általában a régi magyar ifjú kedvelt tagja lett Bécs elegans szalonjainak.

Itt találkozott Coralieval, a két ifjú szív hamar megértette s megszerette egymást. Oszzeillobb párt már képzelné sem lehet, egymás mellett állva, méltók lettek volna egy Rubens vagy Tizian ecsetjére. Lángelműk sem teremthették szebb, a szerelm glóriájától körülvevő szerelmes párt. Ilyen lehetett „Faust és Margit” vagy „Heloise és Abelard.”

A szerelm találékony, találtak módot az összejegyzésre. Boldogok voltak a gyakorlat elábrándoztak a jövő felett. Béla beszélt neki szép hazájáról, mit Coralie gyönyörrel hallgatott.

Annaira kedvelte a magyarokat, hogy magyarul is megtanult s ha szerét tehetette úgy beszélt magyarnal.

Estélyeken is feltűnést keltett szép magyar daláival. melyeket annyi érzéssel énekelt, s mi oly sok irigyt szerzett neki.

Nem sokáig tartottak a boldog pástor-órák, megzavarta azt Arenberg gróf. A nagy követ mitsem tudott e viszonyról, csak midőn Seefellner báró értesítette,

férfit gázolt el, ki az ut sánczából vetette magát a vonat elé. Mire megállították a vonatot, már el volt válna a fej a törzstől. A szerencsétlen Tutsch Gyula nagykiindai születésű 19 éves könyvkereskedő volt, ki Besztercebányán, Aradon s legutóljára Szegeden volt állomásban és mindenütt jó bizonyítványokat kapott. A szegedi legutolsó bizonyítvány Várnai L. szegedi könyvkereskedő által április 15-én állított ki. Öngyilkossági szándékát kétségkívül teszik a bizonyítványok hátára írónál tett jegyzetei; nevezetesen: „Meg kellett ölnöm magamat, mert másképp megőrültem volna. — Nincs senkim a világon.” Más oldalon e végső szavakat így csejtelte meg: „Apám lakik Zombolyán, neve Tutsch János, foglalkozása: polgári isk. tanár.” — Ismét tovább: „Az élet éneke csak teher volt és lesz mindig, míg élek; azért kereselem a halált.” Iratai közt találták arczképét, mely szerint a szerencsétlen ifjú igen megnyerő külsejű volt. Hogy mi volt végzetes lépésének közvetlen indoka, erre nézve semmi pozitív adatot nem hagyott hátra; csak egy mondata van, amely így szól: „Átok a szegediekre; azok küldöttek a halálba.”

Furesa indoklás. Az Ügyvédek Lapja egy ügyvédségi döntvényt közöl, amelyben az az érdekes, hogy az elsőfokú vád alá helyezési végzés indokai között olyféle mozzanat hozatik föl, hogy az inkriminált cselekvény — a feurforgó esetben bélyegszonkítás — az illetőnek természetével vált. A végzés így hangzik: „A kolozsvári pénzügyi igazgatóság panaszra folytán S. Pál ügyvéd a kolozsvári ügyvédi kamara 719. sz. végzésével vád alá helyeztetett. „Mert a vizsgálatból s bélyegrövidítési kimutatásokból nyilvános, mikép panaszolt ellen nemcsak régebbi évekből, hanem 1877., 1878., 1880., 1881. és 1882. évekből is tetemes bélyegrövidítési tételek fordulnak elő, mi azt bizonyítja, hogy a bepanaszolt ügyvédnek már csaknem természetével vált az államkincstárt bélyegjövendelmében megrövidíteni: annál fogva a panaszoltnak ezen magaviselete nemcsak saját személyének, hanem az ügyvédi kar tekintélyének rovására is történvén, ellene az ügyvédi rendtartás 68. §. b) p. értelmében a vád alá helyezés indokoltja van.”

Véres kardparbaj ment vége a fővárosban egy szállodában V. a. r. a. d. y. Antal ismert író s fővárosi tanár és Sümegi Kálmán az „Arad és Vidéke” szerkesztője közt. A parbajra hetek óta folyó elkeseredett hírlapi polema szolgáltatott okot. V. a. r. a. d. y. Antal s Sümegi Kálmán Lajos orsz. képviselő és Szohner Antal honvédelmi miniszteri titkár, Sümegi Kálmán segédei pedig Komjáthy Béla és Becker János orsz. képviselők voltak. Mindjárt az első összecsapásnál, mely igen heves volt, Sümegi Kálmán, mellén és karján súlyos sebeket kapott; gy hogy a szigorú feltételekkel megszabott viaskodást meg kellett szüntetni V. a. r. a. d. y. Antal sérteletlen maradt. Mint orvosok dr. Lisznyay Tihamér és dr. Roth Ferencz voltak jelen.

Savanyu Józsi elfogták. A zalaegerszegi kir. ügyésznek az igazságügy-miniszterhez intézett távirata szerint Savanyu Józsi f. hó 4-én 2 órakor a települési járásban Dörögdi körül a Véndeki erdőben alvásban Grosz csendőr által elfogtatott. Az elfogatók nála két Lancaster-puska, egy tiz lövetű forgó-pisztoly, arany órák és kézrajzok találtak. A fogoly 5-én a zalaegerszegi kir. ügyésznek átadott.

hogy leánya nem mehet a grófhoz, mert Várnay szereti.

A nagykövet dühös lett s azt mondá: — Különb is te mint közeli rokon, ismerheted anyagi viszonyaimat, ez lehetetlen; Coralie szépsége grófi koronát érdemel, nem született arra, hogy egy kis nemesi birtokon, a nagyvilágtól elvonulva éljen.

Az eljegyzés után keveset érintkeztek, mivel Várnay felmondta állását, hazájába ment feladni bánatát. Coralie nem kárhóztatta, tudta jól, hogy nem oka semminek. A bucsuzásnál, csak Coralie miniature arczképét és arany haja egy fürtjét kérte örök emlékül.

— Az egész csak álom volt — mondá — s ha néha az elmúlt szép napokra gondolok, legalább lesz egy emlék, melynek látása pillanatnyi örömet szerez.

Eszébe jutott George Sand e szép mondata „le souvenir est le parfum de la vie.” (Az emlékezet az élet illatszere.)

A fiatal pár nászutjának Schveicz vadregényes bérceit és a sötétkék egü narancs-ligetes Olaszhoz választá.

A grófnak semmi érzelme nem volt a diós-teremtés remekművei iránt, mely oly fenn hirdeti mindenütt az Isten dicsőségét. Jól mondja a költő, „oh természet, oh diós természet, mely nyelv merne versenyezni veled.” A boldog kétszeresen boldognak érzi magát magát, míg a boldogtalan gyógyvird talál égető sebére, ha a természet nagyszerű bajait látja.

Coralie éppen úgy volt vele, bár férje igen ritkán ment vele, mit ő nem is nagyon bánt, legalább nem kellett bánatát titkolni.

Hányzór elgondolta, milyen boldog volna, ha „6” vele járhatna be e gyönyörű helyeket. Együtt néznék meg a képtárakat, Róma műkincseit, a Foro Romanit, a vatikánt,

József főherceg pecsenyéje. Dobozon nagyobbára szegény zsellérek laknak, kik a főherceg uradalmain keresik meg kenyérüket. A szegény doboziak rajongának a nemesszivű főhercegességért, ki sokat időzik közöttük, különösen, ha a parkban dolgoznak. Történt egyszer, hogy a főherceg egy szép gyíkot fogott, mire egy kis nyársot faragott, a gyíkot fölhuza rá s aztán rőzsét horvda össze, tüzet gyújtott s a gyíkot megsütötte. Egy dobozi munkás ámulva nézte a főherceg munkáját, de szája is táva maradt, midőn a főherceg a megpirult gyík börtét lefejtve, szép fehér húsát falatozni kezdte. A főherceg megkínálta a jámbor munkást, de ő pirulva szabadkozott, hogy nem él gyíkkal, pókkal, kabócczával. Így beszélnek a doboziak.

A kolera. A kolera Kalkuttában való kitérése következtében a magyar kormány f. hó 3-ikától kezdve az összes Kelet-Indiából érkező hajókra nézve a fumi kikötőben és a magyar tengermelléken öt napi vesztézárt rendelt el.

Egy rémtett. Szegedről írják f. hó 1-jéről Hunter Károly helybeli rézműves megőrült s örvongésben tegnap meggyilkolta kis fiát s aztán megölte önmagát. Huntert mindenki jobbmódu, szelíd, munkás iparosnak ismerte s az iszonyu esetet csak az azok tudják megmagyarázni, a kik a szerencsétlen emberrel több érintkeztek. Nagyon megváltozott. Fejfájásról panaszkodott, s az a rögeszméje támadt, hogy a rendőrség üldözi. Betegsége egyre veszélyesebbé vált, s tegnap délután örvongeni kezdett, magára zárta az ajtót és elkövette borzasztó tettét. A rendőrségtől, hol az esetről jelentést tettek, egy biztos a rendőrségi orvossal a helyszínére sietett. Az ajtót bezárva találták. Feltörték s borzasztó kép tárult eléjük. Két holttest feküdt a véres földön. Az apa és az 5 éves fia holtteste. Mindkettőnek a toroka volt keresztül vágva. Mellettük feküdt egy nagy konyhakés, melyel Hunter a vérengzést elkövette.

A „Phoenix” biztosító társaság jégkarak elleni biztosításoknál a következő kedvezményekben részesíti biztosítottjait. I. A társaság a megállapított mérsékelt díjtételekből a kötvény kiállításakor csak 50 százalékot követel és számít fel, tehát sokkal kevesebbet, mint minden más versenytársaság. Csak azon esetben, ha a biztosított természetmenyeket jégverés éri és a megállapított kár a biztosított összegnek legalább öt százalékiát eléri vagy meghaladja, fizetendő utólagosan az engedélyezett 50% alapdíj, de akkor is csak azon táblák, illetőleg tételek után, melyek jégverést szenvednek. 2. Aratás és eséplési költségek csak teljes károknál hozhatnak levonásba, mert általában gazdái nak több költsége van a részletesen károsult, mint a kármentes gabonáknál. 3. A biztosított egységi árak, melyek után a fél a díjakat fizette, még akkor is a kártérítés alapjául vétetnek, ha a piaci ár a jégverés idején alacsonyabb volna. A társaság hat egymásután következő évre terjedő biztosításokat is elfogad, ha az évenként fizetendő díjsszeg 300 frtot meghalad, és ez esetben az első öt év díjsszegéről — az illetmények kizárásával — a félnek 20% javára iratván, az utolsó 6. évre tartalékba helyeztetik s ha az akként összegyűlt díjtartalék az utolsó 6 év díját és illetményét túlhaladja, ugy a felesleg a félnek készpénzben ki fizetetik; ellenkező esetben a hiányzó összeg a fél által fizetendő. A biztosított a hat éves biztosítás kötelezettsége alól magát felmentheti s erre az

a Péter templomot, oh még mennyi mindent. Majd holdvilágos éjben gondolázni a kivilágitott „lagúnak várossá” felé, nem szólva semmit, csak érezni azt a menyeli boldogságot, melyet annak körében érezhetünk csak, kit szeretünk. Szüleinek azért azt írta, hogy boldog. Csupán Róbert bárónak panaszolta el fájdalmát.

Egyetlen vigasztalója Ninon volt, ki ur-nőjét elkísérte volna a világ végére is.

Coralie néha igen elhagyatottnak érezte magát, mert a gróf nem igyekezett szeretőtreméltó lenni.

Ó azért híven teljesítette fogadását, eszébe jutva mindig a hit vigasztaló szavai.

Bánatához még hozzá járult az is, hogy anyja hírtelen elhunyt, bucsut sem vehetvén én egyetlen gyermekétől.

A nászut végre két kintelmes hónap múlva letelt, szeptember végére érték Bécsbe. Megkezdődött a házasság, egyik mulatság a másikat érte, fényes házat tartottak.

Estélyiek híresek voltak pazar fényökről, méginkább az elragadó szép háziasszonyról, Coralienak jókedvet s boldogságot kellett mutatni. Oh mily nehéz volt rászokni e képmutatásra, melyben a nagyvilági nők oly mesterek.

Leánykorában nem ilyen házassáletről alkotott ő magának fogalmat. Mennyire csalódott. Az élet hajóján egyedül evezett, nem találva sehol egy résztvevő szívet. Boldogok vagytok ti népgyermek, nektek nem kell örömeiteket s bánataitokat alá rejtetni. Haladva mindegyik a maga útján, a gróf szabadon folytatta régi életmódját. Coralie az udvarlók egész serege vette körül; a látszatát bele kellett nyugodnia. Ez a „modern házasság”

(Vége köv.)

egyszerű felmondás elégséges; ekkor azonban a részére tartalékozott összeg a társaság tulajdonává válik.

Színház.

Műkedvellői előadás

Vasárnap május hó 11-én a debr. színházban

a debr. gazd. tanintézet hallgatói által a saját segélyegyletük és a zenede javára

A falu rossza

népszínmű 3 felv. írta: Tóth Ede, (Rendező Foltényi Vilmos.)

Személyek:

Feledi Gáspár	Csáky Béla
Feledi Lajos	Ibrányi Miklós
Boriska	Kiss Irén
Bátki Teresi	Gerébi Gizella
Pinau Rózi	Kubainé urnő
Göndör Sándor	Pálffy György
Gonosz Pista	Darvas Béla
Gonosz Gábor	Szarvasi Erzsike
Sulyokné	Szlavka Jolán
Csapódé	Balogh Erzsike
1 leány	Szarvasi Mariska
2 "	Kiss Bella
3 "	Csáky Juliska
Cserbogar Józka	Nickl Ferencz
Csapó	Holvéd Hugó
Óreg paraszt	Jurcsák Béla
Makkhatos	Mayer Béla
Kántor	Kiss Tamás
Józka béres	Papp János
Nép	Dezsó Udón
	Kun Árpád
	Váradi Sámuel
	Winterritz Adolf
	Strausz Miklós

A zenekarban a Magyarai testvérek játszanak.

Előadás kezdete 1/8 órakor.

A fenti színiulap közlése alkalmából helyen valónak látjuk megjegyezni, hogy előadás után a szereplők barátságos lakomára gyűlnek össze a Koronában, a hol tánczot is rögtönöznek.

E kedélyesnek ígérkező mulatságnál a közönség is szívesen láttatik. Belépti-díj nem lesz.

A Debreczeni kölcsönös-segélyező-egylet

február. ápril havi forgalmi kimutatása.

Bevétel:

Törzsbetétek után befolyt	9414	frt	40	kr.
Illeték	829	"	02	"
Késedelmi kr.	47	"	90	"
Kamatok	80	"	38	"
Összesen	10372	frt	70	kr.

Kiadás:

Felszerelvényekre	426	frt	94	kr.
Költségekre	251	"	92	"
Személyzet fizetés	49	"	—	"
Külföldi önköltségre	28	"	—	"
Visszavásárolt könyvre	1	"	50	"
az Iparbanknál elhelyezve	4420	"	60	"
Pénztári maradvány	74	"	74	"
Összesen	10372	frt	70	kr.

Uj kölcsönök kedvező feltételek mellett kiadatnak f. hó 9-én. Előjegyzések szerdán s pénteken 3—4-ig.

Debreczen 1883. május hó 6-án.

A kölcsönös-segélyező egylet igazgatósága.

Hajóösszeütközés a tengeren.

A „Lario” Lloydgőzös és a „Budapest” összeütközését Promontore mellett már jeleztek távirataink. A szerencsétlenségről egy szemtanú a következőket beszéli el:

Ápril 30-án d. u. 3 órakor hagytuk el Fiumét a 120 löerejű Lario gőzösn. Mintegy 100 utas volt a hajón, többnyire istriaiak, nők többségben. Az idő nagyon kedvező volt, az éj csillagos, a szemközt a partokat Monte Maggiorreig látni lehetett. Éjfélkor a promontorei tornyot pillantottuk meg. Egy tengerész épen a lisszai tengeri csata hítelest történetét beszélte s mutatta a helyet, hol az olasz tengerhajó Re d' Italia megfeneklett, ugy szintén azt a helyet is a promontorei sziklánál, ahol egy angol hajó az egész legénységgel együtt elmerült.

Ebben a perczen kúrt hang szakasztá félbe a társalgást és a parancsnoki hidról, hol a két karutong állott, a gépész ezt kiáltotta: „Megrohan!” s helyére sietett. Azonnal láttuk a zöld és vörös világot, mely egyenesen felénk tartott. Ugyanekkor zavart kiáltások hallatszottak:

„Vissza, vissza, segítség!” mely kiáltások mindinkább hangosabbakká lettek, mindenki a jobb oldal felé futott és valamely erős tárgyat igyekezett megkapni. A másik gőzös alig van 30 méternyi távolságra tőlünk. Kapitányunk ezt kiáltja: „egész erővel előre!” szoval roppant recsegés szakasztja félbe, mely a hátulsó hajófalat mint üveget zúzta szét, az ellenséges hajó — így kell

azt neveznem, — hajónk szélességébe ütött.

Másodpercnyi hallgatás. A mi ezután történt, az majdnem leírhatatlan. Több percig tartó kiáltás mind a két hajón, melyek most egygyé lenni látszottak. 30 másodperc alatt az idegen hajó fedélzete megtelt utasainkkal, kik arra ugrottak, ezek közt volt egy fűtő, a gépész, a főpincér és a lisszai tengerész, ki előbb a lisszai tengeri csata elbeszéléssel mulattatott. Végre világozó lett. Most lehetett látni, hogy a Lario egész hátulsó oldala le volt szakítva. A másik hajó tisztjei, többnyire mind alomból riasztattak föl és csak ismételt felszólítás után igazolták, hogy hajójuk a „Budapest”, utja: Pola-Fiume. Vajjon lyukat kapott-e hajónk, azt még senki sem tudta, de mindenki a mentő csónakokba akart tengerre szállani. „Elmerülünk-e? Megtelik-e hajónk vízzel?” így kiáltottak. Egy utas, ki meztelül feküdt ágyában, a hajók összeütközése által kidobott ágyából és kiöntött vízbe lépett. E kiáltással „odalent víz van!” rohant föl halálsápadtan. Ez még növelte a kétségbeesést.

Most a Budapest elszabadult és tovagyözt. Átkok és szitkok követték. A másik hajón is kiáltottak: „itt maradni, itt maradni”, de a gőzös eltűnt. A főpincér a nagy csónakot lebocsátotta, hogy megvizsgálja az okozott kárt. Mindenki vele akart menni, csak erővel tartották az embereket vissza, Jurisovics ur Gráczból és én voltunk egyedül, kik nem vesztettük fejünket. Pedig szólni kellett az embereket, sőt az is megtörtént, hogy nem egy a többiket elérőt embert arcul csapással kellett elhallgattatni, azonban azt sugtuk neki, semmi bajunk nem történik s ezzel édesítettük meg a pollevest. Egy pár vén isztriai nőt, ki ide s tova futott csókokkal csendesítettük le. Egyszer csak a legmélyebb csendben egy öreg kereskedő elkiáltja magát: „hová lett a szegfűsvirág cserépelem?” — „Isten kézi közt van, — válaszoltunk, — mindnyájan!” — Végre megjelent a főpincér a jelentéssel, hogy a vizvonal alatt a hajó nem szenvedett kárt, de ezt senki sem akarta hinni. Ismét a szájosa szólalt meg: „Visszajönek, hajójuk lyukat kapott, most mindnyájan elvesszünk. Nincs helyünk oly sok emberre.” A Budapest közelgett. Az utasok kényszerítették a kapitányt visszatérésre.

Most kezdődött a vitaközös Guriskovic ur is köztem egy részről és a Budapest kapitánya közt. Ez utóbbi a sok kiáltástól egészen elrekedt. — Mit kívánnak önök? kérdé. — Ön minket Polába fog kisérni. — Ezt nem tehetem — tennie kell. Fiuméba kell mennünk. — Nem tudjuk, nem kaptunk-e lyukat. Magán ügyek kényszerítetnek, hogy holnap reggel Fiumében legyek. — Életünk veszélyeztetésével szemben az ön magánügyeinek hátrább kell állani. — Hosszas szünet.

— Ön belénk ütközött, kiáltók. Ön száz ember életéért felelős, velünk kell jönnie. Ismét hosszas szünet és végre e szavak. Va bene, anduanto. (Jól van, megyünk.)

Lassan indultunk tova. Reggeli háromnegyeddél négyre mind a két gőzös Polába érkezett meg. Ott már a távirati hír megérkezvén a „Tritva” vontató gőzös segítségünkre rendeltetett, de a szemafor (a távirati világitó torony) megnyugtató jelentésére nem volt többé rá szükség.

A mi hajónk tisztjei nem okolhatók, mint ezt a megkezdett pör is ki fogja mutatni, ellenben a Budapest tisztjei hanyagsága nagyon megrovandó mert ok okozták a páni rettegést. Több ember a tengerbe suhant, de mint kapitányunk biztosított, mindnyájan meg lőnek mentve.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)

Budapest, május 6. Rusz anarchista sajtópörében az esküdtszék szabályellenes ellentmondó verdiktet hozván, az ügy új esküdtszék elé utasítatik.

Budapest, május 6. A képviselőház. Elnök meleg szavakban megemlékszik Mária Annáról. Az új országház építéséről szóló törvényjavaslat végleg megszavaztatott. Pénzügyi bizottság jelentését a szamosvölgyi Zagorai maros-ludas-besztercezi vasutak tárgyában benyújtotta. Az 1882 évi zárszámadásról szóló bizottsági jelentés elfogadott. E hó tizedikén a Mária Anna temetése alkalmából nem lesz ülés.

Budapest, máj. 6. Főrendiház. Elnök melegen megemlékszik Mária Annáról. Ezután az ipartörvényjavaslat átaláltságában elfogadott. A részletes tárgyalás is a 123-ik szakaszig haladt előre. Holnap folytatatik.

Felolvas szerkesztő és kiadó laptulajdonos **Vértosi Arnold.**
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Fáj az ön feje?

Ha csakugyan rosszul érzi magát, vegyen be a Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaiból, rövid használat után gyorsan s biztosan megszabadul fájdalomaitól s visszanyeri egészségét. Egy doboz ára 70 kr, a gyógyszerárakban.

500

szép kifogástalan szivarkát lehet készíteni az én, a cs. kir. dohánygyárakban is használt

szivarka
TÖLTŐ-GEPEMEL

mely érezhetően igen csinosan készíve, 3 különféle erősségben, vékony középfej, vastag különböző nélkül, használati utasítással együtt 65 kr. Csak akkor valódi, ha ezésem bele van vésvé.

Az én szivarkahüvelyeim, szintén három erősségben, csak is a valódi

francia-büznéküli

„Le Houblon”-papírból (fehér) vagy kukoricza-papírból (sárga) következő árakon kaplatók:

Szipka rész nélkül, sima 1000-re 80
Szipka rész nélkül elegáns aranyjeggyel, 1000-re 130
Szipka résszel, sima 1 katon 500 darabbal 105
Szipka résszel elegáns arany, kék vagy fe-

kete jeggyel, 1 katon 500 darabbal 150
II. rendű minőség, szintén fehér vagy sárga melyet mások első rendű képen ajánlanak, ára:
Szipka rész nélkül, sima, 1000 darab 50
Szipka rész nélkül, elegáns aranyjeggyel 90
Szipkával, sima, 1000 darab 180
Szipkával és elegáns arany, kék vagy fekete jeggyel, 1000 darab 220
Közönséges tömő gépecske hozzá 10
Levélbeli megrendelések utánvételrel vagy az összeg beküldése mellett. Ismétlődők százalékot kapnak.

Bejegyzett védjegy.

Óvás! Hamisítottok! Megóvások ezéjjából minden katon a fenti keresk. törvényszéki bejegyzett gyár-jeggyel van ellátva.

Cawley & Henry párisi
francia szivarka és gépecskék raktára:
Wlach Albert,
Bécs, Mariahilferstrasse 58.
(ezelőtt Praterstrasse 18.)

Éremmel kitüntetve.

Linz | Bécs | Steier | Leitmeritz.

Elismert jó tűzbiztosító

Kaucsuk-házfedélpépünket

mint szintén az új kaucsuk házfedelek festésére s a régiék kijavítására szükséges

KAUCSUK HÁZFEDEL-LAKKOT

Fekete és veres színekben ajánlunk jutányos szabott árakon.

TELJES HÁZFEDELEZÉST

jótállás mellett feivallalunk.

Különösen figyelemztetünk elszigetelő tábláinkra (Isolirplatten) melyek az alapítás befedése szolgálnak s a fűd árjának felemelkedését elzárják.

Arjegyzekeket, mintákat s költségelírányzatokat készségesen küldünk.

Posnansky es Sirelitz

Bécs, I. Maximilianstrasse 13.

Berlin.

Köln.

Kopenhága.

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításán ezüst éremet nyert.

A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZÉ

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Fris töltésben

mindenkor kapható

ÉDESKUTYL

magyar kir. udvari ásványviz-szállítónál

BUDAPESTEN.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

1.000.000

Kempelen Imre főhercegyei nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES” savanyúvíz-forrás telepén 1883. november 15-én töltött az

egy millióodik palaczk Ágnes-víz

mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt savanyúvízének ennyire élénk keresletet és közkeveltséget teremteni.

Raktár Debreczenben: Csanak József, Geréhy Fülöp, Rickl József, Varga Lajos, André és Szabó uraknál.

(Konyári) Fáyi

SÓSTÓ-FÜRDŐ

május 1-én megnyitattott.

Csuzos köszvényes szenvedelmekben, — hasüregi vérbőség, pangásos vérkeringésben, máj. lép.- és méhdaganatokban, aranyér sáoszt-kórban, görvély-kórban, görvélykórban, nyakmirigy daganatban, a takhártyák hurutos bántalmaiban, fehérfolyásban, görvélyes fekélyekben s végre az idült kútegek különféle alakjaiban szenvedőknek ajánlatik. Fürdőorvos a kitűnően ismert

Engel Ignác

pocsaji orvos ur.

Jó ellátásról, valamint izraelita konyháról gondoskodva van.

A fürdőigazgatóság.

Nyujtsuk a szerencsének jobbjunkat!

500 000 márkó főnyereményt ígér kedvező esetben a legújabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóv hagyatott s biztosított.

Ez újabb játék-tervezet előnyös be rendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorolásban 100 000 sorsjegy közül 50,500 nyereménynek kell bizonytörődni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500,000 r. márkó, illetőleg

1 nyerem. 4 m. 300,000	26 nyerem. 4 m. 10,000
1 nyerem. 4 m. 200,000	56 nyerem. 4 m. 5,000
2 nyerem. 4 m. 100,000	106 nyerem. 4 m. 3,000
1 nyerem. 4 m. 90,000	253 nyerem. 4 m. 2,000
1 nyerem. 4 m. 80,000	6 nyerem. 4 m. 1,500
2 nyerem. 4 m. 70,000	515 nyerem. 4 m. 1,000
1 nyerem. 4 m. 60,000	1036 nyerem. 4 m. 500
2 nyerem. 4 m. 50,000	29029 nyerem. 4 m. 145
1 nyerem. 4 m. 30,000	összesen 19463 nyeremény
5 nyerem. 4 m. 20,000	4 m. 200, 150, 124, 100,
3 nyerem. 4 m. 15,000	94, 67, 40, 20.

Ezen nyereményekből az első osztályban 4000 sorolatik ki 157,000 m. összegben. — Az 1 oszt. főnyeremény 500,000 m. lesz s a 2-ikben 60,000, a 3-ikben 70,000, a 4-ikben 80,000, az 5-ikben 90,000, a 6-ik 100,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000 illetőleg 300,000 200,000 stb. márkára emelkedik. — A nyeremények tervezetileg hivatalosan vannak megállapítva. — Ezen nagy, az állam által biztosított pénzsorsjáték legközelebbi nyereményhúzásához

1 egész eredeti sorsjegy csak 6 m. vagy 3.50 ft. o. é.
1 fél " " " 3 " " 1.75 ft. o. é.
1 negyed " " " 1.5 " " 90 kr. o. é.
Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, postautóti fizetés vagy az összeg átutátele mellett rögtön a legközelebbi teljesítetnek, mindentől az állam emímerével ellátott eredeti sorsjegyet fölülk saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltek, melyekből egy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megadhatók és minden húzás után érdekelteinek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási listát. Kívánatra hivatalos tervet előre megküldjük — megjelölés végett — bérmentve, és később vagyunk nem telési esetében a sorsjegyet az összeg visszatérítése mellett húzás előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése természetben pontosan állami garantiá mellett történik. Cseportozatunk mindig a szerencse kedvelője volt, és érdekelte felénk gyakran a legnagyobb nyereményeket fizetjük ki, többek között 250,000, 100,000 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Egy ily, a legszolidabb alapra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőnyösebb részre lehet bizony számítani s éjnk említtoga, hogy minden megrendelést teljesítessünk, a megrendeléseket már is mind előbb, és mindenesetre

fojódó évi május 15-ik
előtt egyenesen hozzák beküldeni.

Kaufmann es Simon bank- és válté-üzlete
Hamburgban.

U. i. Ezzel közzétettünk nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, s mind az újabb sorsjáték kezdetével a részvevők felhívók, ezennel is igyekvünk fogunk, általános pontos és teljes körűt. Bizodalmas által igen tisztelt felénk teljes megelégedését kívánjuk. A FENNTBIBLIK.

Árverési hirdetmény.

A néhai Mariaffy Imréné hagyatékához leltározott ingóságok elárverítését a városi

tekintetes árvaszéknél 1884. sz. végzésével elrendeltetvén, ezen árverés Koszorus Lajos városi közigyám, és alólírott magángyám közbejöttével a kiskiráud-utczai 2119. számú háznál f.

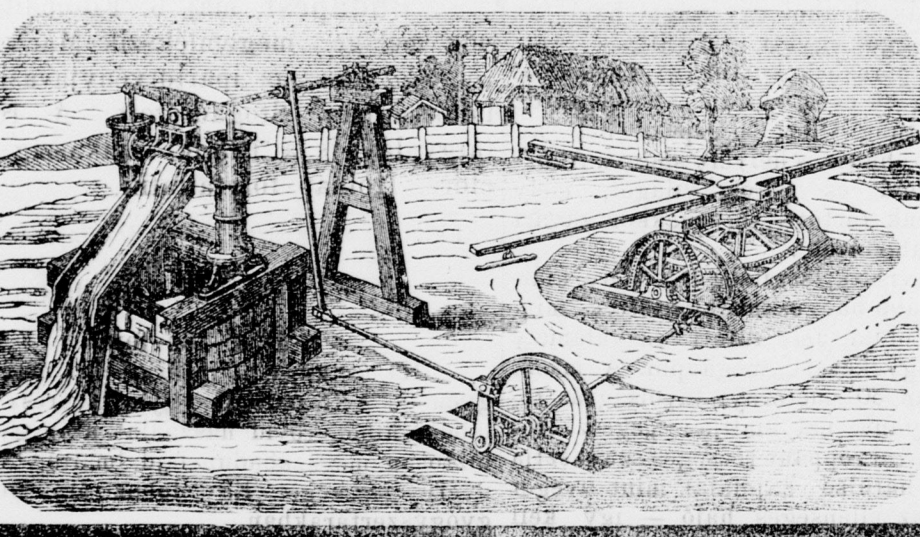
1884. évi május hó 12-én délután 3 órakor fog megkezdetni, és esetleg a következő napokon mindenkor délután 3 órakor folytattni.

TAKÁCS FERENCZ,
ügyvéd, mint gyám.

A debreczeni 1884. évi kiállításán ezüst éremet nyert.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerkek gyára, harang és érezöntődeje.
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánja gyártmányát mint magyar különlegességet,
kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal tejjes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, sajátukozik

KÖZ és MAGÁN-FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürszkek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Debreczen, 1884. Nyomatott s „Debreczeni Hírlap” könyvnyomdájában. Fiacs, SIMONFFY-ias.

Szerkesztőség
Fiacs SIMON
házáva

HIRDE
-főzötési pénzek és
valamint a lap
minden közlemé

Dérmertetlen levelek
fordít

XI. évfő

Politikus

(—o—)

ányra szerelm
pláne udvarol
benne a legfől
ány elveszti fe
denét, hogy
nyerhesse, és
ráköttesse. H
ban nem igen
be mindannyis
kelhetetlen elle
gondolok. Mer
részétől egy k
mióta a polgá
bizonyos körök
találkozott, az
hiszi, hogy a
retve, hát mos
mig meleg, a
akarja varni
hogy mikor a m
és buzgó igyek
másik történet
velem játszott
jut ugyanis, az
lyen jelenleg a
zék részére mu
egy fellegecské
lül pedig nagy
nézve, hogy az
nyére változott
rőpirat eső van
ellenzéki talaj
akkor a kórmá
sem lehetett els
érte az emberek
ez az időváltozá
zékü vetés és
hogy az ellenzé
ket kap, még
menyire nem
lem végbe men

1863-ban,
letőleg birtoko
nek léptem föl
nyosokat kapta
mindenütt aka

A „Debrecz

CC

Irta:

Igy mult
galmak között.
már, hogy falus
heneve a sok m
tott lelkének es
gyűlöletes képa
szívünk érez.

A gróf mi
birtokát neje ne
műsége mellett
Bécsből ne
vadregényes Se
hely, pompás k
mellé festői szé
Coralie itt
nak, távol a na
rette a magány
többnyire egyed
rette a falusi es
Vadászatol
A nyár
lepte meg a nag
fásztó állásról,
lesz terhére a n
Coralie bol
ha Róbert báró
A nagyköv
gaviselete fölött,
törődik nejjével.

Egy szép ju
meat s igen vid
pig otthon volt,